אגרות הראי"ה - כרך א' - אגרת רכח

תמצית האגרת

תאריך ומקום: י"א תשרי תר"ע - יפו
נמען: ועד פתח תקווה

הרב קוק שמח שהוועד קיבל את עצתו לוותר, ומפרט: מי שאין לו אחוזה רשומה ישלם 75% מהמס לפני הבחירה. בעלי אחוזות ישלמו 50%, ויתקבלו גם שטרי חוב. כדי להיבחר צריך לשלם 75% מחוב השנה האחרונה. בחירת שלושה מכל עשרה תיעשה בנוכחות שמונה לפחות. ועד הביקורת ייבחר רק ממי ששילם הכול.

עיקרי הדברים

- פרטי הוויתור על תשלומי המסים.
- זכות לבחור ולהיבחר.
- ועד ביקורת לבחירות.

נוסח האגרת עם ביאור

בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך: [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] *והוא אינו חלק מלשון האגרת.*

ב"ה[1], עה"ק[2] יפו ת"ו[3], י"א תשרי תר"עין.

לכבוד הועד הנכבד בפתח תקוה ת"ו, שלו'[4] וברכה.

מכתבם הנכבד מאד הגיעני, ואשמח מאד על אשר בכלל קבלתם את עצתי. ללכת בדרך הויתור, בנוגע לזכות הדעה, של אותם אשר לא שלמו את מסי המושבה, לבחירה הבאה של שנה זו, כפי אשר מצב רדיפת השלו'[5] דורש מאתנו. ואתכבד בזה להעיר על איזה מפרטי דבריהם הנכבדים.

ע"ד[6] אותם שאין להם כל אחזת נחלה בספר האחוזות, שבשביל כך אין חובותיהם יכולים לבא לידי גוביינא, [לבוא לידי גבייה] הנני גם אנכי נוטה שנכון הדבר שישלמו לכה"פ[7] שבעים וחמשה אחוזים כפי התקנה, קודם שיזכו בדעה. אבל אקוה שלא ישתמשו בחק זה כ"א[8] נגד אנשים כאלה, שבאמת יש לחוש שלא יפרעו את חובם במשך הזמן אחר הבחירה, ומשקל זה יהי'[9] מסור להועד של בקרת בחירת העשיריות. [הוועד שבודק את כשרות הבחירות לפי קבוצות של עשרה]

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 עה"ק - עיר הקודש
3 ת"ו - תבנה ותכונן
4 שלו' - שלום
5 השלו' - השלום
6 ע"ד - על דבר
7 לכה"פ - לכל הפחות
8 כ"א - כי אם
9 יהי' - יהיה

הנני מוצא כמו-כן ראוי להסכים, שלפחות חמשים אחוזים ישלמו גם בעלי האחוזות לפני הבחירה. אבל הנני מוסיף להעיר ע"ז[10], שראוי שיקובלו ג"כ[11] שטרי-חוב כאלה שיסכים עליהם ועד הבקרת הנ"ל[12]. וכ"ז הוא רק על חוב המסים של השנה האחרונה.

כן אני מסכים, שלהבחר יוכלו רק אותם ששלמו לא פחות משבעים וחמשה אחוזים, לשנה האחרונה, ועל השנים הקודמות תנתן ארכא, [ארכה] כפי ראות עיני ועד הבקרת הנ"ל. וכמובן נכנס בכלל הויתור, שיכולים לשלם עד יום הבחירה. ומה שנוגע להבחר שוה הדבר, בין לענין השלשה מכל עשרה, בין לענין מינוי בהועד.

דבר פשוט הוא, שבחירת השלשה מכל עשרה לא תוכל להתאשר כ"א ע"י[13] קיבוצם של כל העשרה, ולא פחות משמונה מהם במושב אחד, כפי מה שהיה נהוג מקדמת דנא. [מימים קדומים (ארמית)]

הנני מסכים, שועד הבקרת לבקר את בחירת העשרות, יבחר רק מאותם ששלמו את כל חובותיהם להמושבה. אבל הכונה בזה היא: או ששלמו במועדו, דהיינו שלשה חדשים לפני הבחירה, שבעים וחמשה אחוזים, או שישלמו את כל המגיע להם כעת לפני הבחירה.

את כל זה מצאתי לנכון להעיר לפניכם, את הנראה לע"ד[14], בדרך עצה טובה למען השלו'.

ואחתום בברכה ותפילה, שאדון השלו' יפרס על המושבה החביבה והיקרה את סוכת שלומו, וישכין בפורכם [על פי איוב כט, ד] אהבה ואחוה שלו' וריעות, כנפשכם הרוממה ונפש רוחש לכם אך טוב וחסד ורוממות קרן על אדמת הקודש,

הק' אברהם יצחק ה"ק הנ"ל

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

---

10 ע"ז - על זה
11 ג"כ - גם כן
12 הנ"ל - הנזכר לעיל
13 ע"י - על ידי
14 לע"ד - לעניות דעתי